

Støy og støv i samspill

Trafikkstøy og luftforurensinger er en smertelig symfoni av miljøstress. TØI og andre støyforskere slutfører ti års forskning. Støy og støv spiller sammen, og forsterker miljøstresset. Forskerne foreslår at også tiltak mot miljøstress får spille på lag, for å forsterke effekten.

side 3

Rot i reglene

Eyjolf Osmundsen ga årsmøtedeltakerne innblikk i en verden der regelverket som skal begrense støyplager slett ikke er ordentlig ordnet.

side 2

Røft på Rena

Regjeringens forslag til finansiering av Forsvaret i tråd med såkalte «Det Nye Nato» ble lagt fram i St.meld. 55 fredag 5. april. 1,9 milliarder vil regjeringen bruke til å bygge ut Regionfelt Østlandet.

Norsk forening mot støy fraråder utbygging før konsesjon foreligger og skikkelig dokumentasjon av støyplagen er skaffet til veie.

Hvitboka om støy fra Regionfelt Østlandet legges fram 24. april.

side 6

Nye koster

Ganske udramatisk, men med klart uttrykt irritasjon over at myndighetene ikke gjør mer for å bekjempe støy, ble Årsmøtet i Norsk forening mot støy avviklet i Oslo 21. mars. Nye koster i Støyforeningens styre er Kjell Dahle, Magnar Halse og Thorhild Wessel Holst. Grethe Homlong er ny som vararepresentant til styret.

Sluttspurt før Støyfri Dag

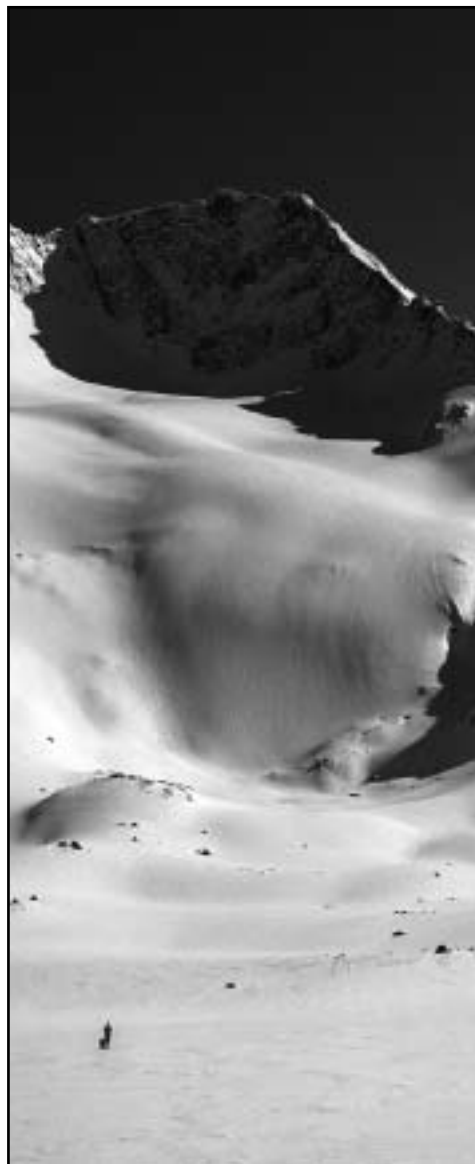
Natur og pressefotograf Johan Brun er «På spor av stillheten» midt i verste morgenrushet på Oslo S.

Åpningen av utstillingen er startskuddet for mange Støyfri Dag-arrangementer flere steder i Norge.

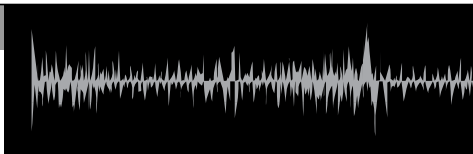
Norsk forening mot støy leder arbeidet med Støyfri Dag for tredje år på rad. Internasjonalt er det syv år siden «Noise Awareness Day» ble til.

19 sentrale helse- og miljøorganisasjoner er med i nettverkssamarbeidet. I

innspurten er lokallag og andre i hektisk innsurt for å bli klar med aktiviteter, arrangementer og bidrag til den støyfrie dagen siste onsdag i april.

Åpningen av Johan Bruns fotoutstilling feirer markeringen av Fjellenes år i Turisforeningens regi, og gir startskuddet til arrangementene på Støyfri Dag

Ro, ikke stillhet

Ro er ikke stille. Det er vind som rusker i løv. Barnelatter langt borte. Ørret som vaker i fjellvann. Et duvende sus du hører når fjelltoppene kiler skyene under buken. Bølgeskulp.

Naturen kan lage ganske mye lyd. Målt på støyskalaen kan fossebrus og vinterstormer brøle godt over grenseverdiene uten at det blir til plage. Når vi trommer sammen til hva amerikanerne kaller «noise awareness» på Støyfri dag 24. april, er det menneskeskapt plager som er problemet.

Fravær av støy savner vi ikke før det er grunn til det. Slik er miljøbevegelsens dilemma: Den driver forsvarskamp for ressurser og privilegier folk flest ikke reflekterer mye over at vi har – før vi ikke har dem lenger.

«Noise awareness» passer også godt inn i helse- og sosialbransjens dilemma. At støypager fører til sykdom og elendighet er vel-dokumentert, selv om det er vanskelig å påvise at stressplager har støy som eneste årsak. Det er sinnssykt mye mer effektivt, rasjonelt og økonomisk å forebygge syk- og fattigdom enn å reparere folk etterpå. Få fatter det før muligheten for forebygging er forbi.

Noise Awareness Day 24. april arrangeres verden over for sjuende gang. I Norge markerer vi Støyfri Dag for tredje gang den siste onsdagen i april. Norsk forening mot støy tok initiativ til markeringen, og koordinerer nettverksamarbeid og PR før dagen.

I mange land er kravet til dagen beskjedent: Gi oss ett minutt stillhet!

Tida er inne for at vi går fra «aware» – som betyr «å være oppmerksom på» – til «beware» med en mer skjerpet og handlingsvillig årvåkenhet. I storbyer verden over øker støyen. Norge er et ressursterkt land, også når det gjelder fred og ro.

Vi har mye å miste...

AV ØYSTEIN HAGEN

Øystein Hagen er redaktør for Norsk forening mot støys nyhetsbrev Støymåler'n

Folk mot støy

EYJOLF OSMUNDSEN

– Ikke nubbsjans med sånt

rot i regelverket!, sier

Miljøakustikks daglige leder og styremedlem i Norsk forening mot støy, Eyjolf Osmundsen. Mulighetene for å redusere støyp-lagen med 25 prosent i inneværende tiårsperiode er heller liten.

Politikerne må rydde opp i støyreglene, som nå er spredt for alle vinder.

Det norske støyregelverket er «Mye skrik og lite ull», som det het i tittelen til rapporten fra Eyjolf Osmundsen og TØI-forskerne Marika Kolbenstvedt og Tor Lerstang. På Norsk forening mot støys årsmøte gikk Osmundsen på en lettfattelig og oversiktlig måte gjennom hvilke regler som finnes. De har vokst fram i løpet av en generasjon, og er slett ikke enkle å ha oversikt over. Enda verre for dem som har ansvar for å overholde reglene i praksis.

Kulepunktene er som skarpe skudd:

- Det finnes ikke samlet regelverk for planlegging, utbygging og drift.
- Regelverket er ikke oppdatert.
- Få støykrav er gitt som forskrift
- Kompetanse og regelforståelse kreves, men kommunene og andre myndigheter har den sjelden.
- Mange støykilder finnes det ikke regelkrav eller anbefalinger for.
- Få offentlig ansatte har støybekjempelse som heltidsjobb, de fleste er på deltid.

Så det går ikke så bra. Selv om Plan- og bygningsloven (PBL) gir muligheter for godt støyarbeid i kommunal saksbehandling... Og selv om det er fullt mulig å få støysak inn i overordnede planer... Og trass at det går an å få til bedre kommunikasjon saksnivåene i mellom... så går det slett ikke bra. I praksis ramses støysaker opp på generelt grunnlag. De viktige støybeslutningene skyves nedover til laveste plannivå.

Osmundsen og de to andre rapportforfatterne gir seg ikke over. De foreslår åtte tiltak som riks- og lokalpolitikere kan sette i verk for å få støysak prioritert høyere. Først og fremst må regelverket reguleres i en samlet forskrift med veiledning for støybehandling etter plan og bygningsloven.

Stortinget ba om svar på om støyreglene dugde til de ambisiøse støyreduksjonsplanene som er vedtatt i regjering og i Stortinget. Nå foreligger svarene: Regjeringen må foreslå og Stortinget vedta klare, samtlende støyregler som kommunale byråkrater kan bruke og som folk flest forstår.

Kan vel ikke være så vanskelig, det?

NYHETSBREV FOR NORSK FORENING MOT STØY

Adresse: Storgt. 23 C, 0184 Oslo
Telefon: 22 42 25 38
E-post: post@stoyforeningen.no
www: stoyforeningen.no

Samspill teller mest

Storbyfolks miljøplager er et samspill mellom luftforurensning, støy og rasjonell utrygghet. Plagene bør møtes under ett. Det er konklusjonen et samarbeid mellom norske miljøer innen forskning på trafikkstøy og miljøplager har kommet til. Samfunnets kamp mot trafikkstøy kan bli prioritert annerledes.

23. og 24. april oppsummerer Staten Vegvesen årlige miljøkonferanse forskning initiert av vegmyndighetene for å redusere miljøproblemene i etatsatsings-programmet.

Tilknytningen til Støyfri dag 24. april er relevant. Forskningsleder Ronny Klæboe fra TØI legger fram forskningsresultater fra flere strategiske samarbeidsprosjekter der TØI, NILU, KILDE akustikk, Folkehelse og SINTEF argumenterer for en mer helhetlig tilnærming til miljøstress som følge av veitrafikk. Resultatene understreker behovet for å bekjempe støyplager og andre miljøplager i tilknytning til trafikken, særlig i storbyer, under ett.

Mange er miljøstresset

Samspill av flere miljøstress-typer er vanlig. Det å være utsatt for et miljøstress-problem, for eksempel støy, alene er mer sjeldent, viser undersøkelsene. SSBs levekårsundersøkelser avdekker at

- 1,75 millioner nordmenn over 16 år er berørt av miljøproblemer
- En million nordmenn føler seg sterkt plaget
- 350 000 nordmenn sier de er sterkt plaget av miljøstress

Stressfaktorene det er spurt om er støy fra vei-, tog-, industri og flytrafikk samt veistøv, industrirøyk, lukt, eksos og støvnedfall.

Særlig i byområdene rammes folk av flere miljøplager samtidig. Dette skyldes også at folk som er sensitive for et miljøproblem også kan være sensitive til andre.

Samspill

Bare en av fem oppgir at støy eller eksos er eneste årsak til at de blir plaget.

– Hvor mye folk er plaget av støy avhenger igjen av om de er plaget av andre miljøproblemer. Trafikken som stressfaktor skaper et samspill der de ulike miljølempene forsterker hverandre. For dem som rammes av en form for miljøstress – f.eks. støy – bli enda mer plaget dersom de også blir utsatt for mye eksos og et farlig lekemiljø der ungene risikerer å bli påkjørt når de leker utendørs. Miljøstress er en type kronisk stress som lett skaper avmaktfølelse hos omgivelsene. Det er samspill der de ulike

stresskildene må monitoreres separat, men hvor vi ser at de aller fleste som er utsatt for miljøstress blir plaget av både støy og luftforurensning, forteller Ronny Klæboe.

– Får dette konsekvenser for hvilke tiltak som blir valgt?

– Hvis politikerne og forvaltningen innser at samordning av tiltak er en lønnsom investering skjer nok en omlegging på sikt. Hvis vi ser for oss en sterkt trafikkert hovedvei som går gjennom et boligstrøk, fører det for eksempel til støyplager, luftforurensning og farlig lekemiljø. Bygger vi støy-skjermer reduseres støyplagen, men det er fortsatt like mye eksos og trafikkfare i nabolaget. Flytter vi veien lenger unna boligstrøk, eller oppretter miljøsoner, reduserer vi alle de tre miljøstress-formene samtidig, konstaterer Klæboe.

Klæboe understreker at skal slike tiltak få full effekt må kommuner og vegmyndigheter samarbeide, og samarbeidet må også gå på tvers av faggrænser der det er liten erfaring med samarbeid.

– De enkle virkemidlene er tatt i bruk. Videreutvikling fra der vi står nå krever mer komplisert og kostnadskrevenende innsats, sier han.

Det siste er nok de fleste i fagmiljøet enig i. Hvilken innsats – og hvem som skal få disponere samfunnets midler for å gjennomføre denne innsatsen – er det neppe like stor enighet om.

Samspill: Ronny Klæboe fra TØI legger fram forskningsresultater etter ti års forskning rundt støy- og eksosplager. Konklusjoner kan gi et paradigmeskifte i kampen mot miljøstress.

MILJØKONFERANSEN

Når Statens vegvesen holder sin årlige miljøkonferanse 23. og 24. april står framtida på dagsordenen. Vel å merke miljøutfordringene i framtida, for dette er ikke enda en diskusjon om hvordan Vegvesenet skal makte fristilling.

Samspill mellom ulike miljøplager som følge av trafikk er et sentralt spørsmål på konferansen. Flere innledere griper også fatt i konkrete miljøgateprosjekter. Miljøet i veikanten kommer opp. Vilt i veien og gående som trafikkantgruppe drøftes. Sammenhengen mellom transport, fysisk aktivitet og helse er også et tema.

Arbeidet med den neste nasjonale transportplanen, NTP for 2006 til 2015, er i gang. NTP vil nok prege flere tilsvarende konferanser før planen kommer opp i Stortinget. Tre scenarier i denne forbindelse; «Fritt frem, full kontroll eller kontrollert fantasi» er tittelen når seniorrådgiver Hans Silborn i Vegdirektoratet redogjør for transportsektorens 2030-prosjekt.

VANNSUS OG FUGLESANG

Ljanselva: Oslo Elveforum og Oslo og Omland Friluftsråd markerer Støyfri dag med lydtrask langs Ljanselva, og fokuserer på fuglesang og livgivende lyder som elvesus.

– Vi oppmuntrer deltakerne til å låne øre til vårens lyder langs Ljanselva, sier Hanne K. Hermansen i Friluftsrådet. Ljanselva er 12 kilometer lang og går fra Lutvann til Bunnefjorden ved Ljan. Underveis finnes Nøklevann og Skrapertudtjern. Sakkyndige turledere er med på vandringen, og leder oppmerksomheten mot lydlandskapet langs vannveien. Lydbildet er mer mangfoldig enn de fleste oppdager til daglig.

Vandringen langs vannveien starter kl 18.30. Oppmøte er Munkerudkleiva 1, der Brattvoldveien møter Munkerudkleiva. Turen sørover mot Hauketo er beregnet å ta mellom en og to timer, og er åpen for alle.

BØLGER OG BILBÆRT

Lydtrask er vel ikke det helt riktige ordet når skuta legger fra havn og lyden fra Indre Oslofjord settes i fokus. Men Oslofjorden fungerer som en trakt. Etterhvert som seilassen går lenger ut, forsvinner også bystøyen i beroligende sjølyd og bølgeskulp.

Det skjer neppe for de som velger å følge med på Lydtrask på Grønland i bydel Gamle Oslo. Østkanten naturvernforbund, Bydel Gamle Oslo, Gamlebyen beboerforening, Etterstad kolonihage, Norsk Akustisk Selskap og Norsk forening mot støy samarbeider om denne lydtrasken, som avsluttes med et åpent møte om støy og lyd i bydelen.

SPØRRESTØY

Støyfri Dag har ennå ikke opprettet egen utenriktjeneste, og baserer seg på andre beslektede organisasjoner ute i verden i det internasjonale samarbeidet om Noise Awareness Day. I Norge finner Støyfri Dag fotfeste på Stortinget, og vil bl.a. være representert med et eller flere spørsmål til Spørretimen.

NORGENYTT

Alt er ikke klart overalt når Støymålere'n går til trykk. Ved deadline venter vi fortsatt på avklaring om hvilke Støyfri dag-arrangementer som vil bli i Alta, Ål, Lom, Kvam, Sandefjord og Stavanger. Som regel er det motorstøy av ulik slag som er temaet som blir trukket fram. Mange steder støy fra snøscootere, andre steder støy fra båtmotorer og vegtrafikk. Hytteboomen i Hallingdal har også gjort helikopterstøy til et problem som kan komme i fokus på Støyfri Dag.

**Nokså
morraretne
og grimete
ståker folk
gjennom
sentralhallen
i Oslo S, på
vei til jobb
24. april 2002.
Hva slags
bilder er det
som henger
der?**

Fred i

Og er det ikke selveste – jovisst er det miljøvernminister Børge Brende og DNT-general Øystein Dahle som står og taler der borte. Med følge av sjelefred i form av Johan Bruns storformatfoto og klassiske toner fra alle kroker feirer de åpningen av Støyfri Dag. En påminning om å verne naturens fred og ro. Den er i fare.

«Fred og ingen fare» sier ordtaket. De to forannevnte miljø-eksellenser mener fred og ro er i fare. Derfor har Den Norske Turistforening (DNT) valgt å samarbeide med Norsk forening mot støy, NSB og Jernbaneverket for å gi folk en skikkelig vekker 24. april. Åpningsarrangementet for Støyfri Dag er samtidig markering av FN-året for fjellene.

Foto, taler, toner og TV

Åpningsarrangementet for en rekke Støyfri Dag-arrangementer skal minne om ressurser som kan glipe mellom fingrene, og være borte før vi vet av det. Presse- og naturfotografen Johan Bruns bildeutstilling «På sporet av stillheten» trenger seg på midt i morrarusket. Sentralhallen i Oslo S er en sjelden arena for bildekunstutstillinger, klassisk musikk, direkte TV-overføring og taler av miljøvernministeren. Når Støyfri Dag åpner slik er meningen at det skal være – nettopp – en vekker!

– Ni av ti nordmenn sier at det viktigste, forebyggende helsearbeidet er friluftsliv, minnet miljøvernminister Børge Brende en krets pressefolk i Den Norske Turistforenings konferanselokaler om en dag i mars. Nordmenn har lettere for å verne tigere i India enn å ta inn over seg at også norsk natur er truet. I Norge står 500 på rødlista over utrydnings-truede arter. Bare en prosent av barskogen er vernet her i landet, mens Sverige og Finland har vernet 10 prosent.

fare

I 2002 har det utkrystallisert seg til et hovedtema å ta vare på «fred og ro-ressursene» vi disponerer i ulike typer fritidsaktiviteter og uteliv. Fra myndighetenes side blir mye av arbeidet mot støy konsentrert for å bekjempe trafikk- og industristøy, og støyplager i urbane områder. Myndighetenes mål er å redusere støyplagen med 25 prosent på ti år. Taktikken er å møte støyen der den er mest til plage.

Økt støy i storbyene

Globalt er tendensen at støyen – særlig i storbyene – øker.

Ikke bare må vi bekjempe støyen der den er. Vi må også legge vekt på å verne de ressursene vi har som ennå ikke er ødelagt av støy. Og på å gjenvinne naturens fred og ro der støy har trengt seg på. Miljøministerens grensesetting for snøscooter-bråk i fjell og utmark ga et tydelig signal om at det er viktig å verne det vi har mens vi ennå har det.

Heldigvis er støy bedre enn andre forurensninger. Tar støyen slutt trenger naturen ikke lang tid til å rehabiliterer seg.

«Rio +10» er tittelen når myndigheter, næringsliv og miljøorganisasjoner samles i Sør-Afrika til sommeren. Arbeidet for en bærekraftig, global utvikling skal gjøres strømførende igjen, ti år etter Lokal Agenda 21 - konferansen i Rio de Janeiro. Åpningen av Støyfri Dag er begynnelsen på en miljøinnsats for å bevare støyfrihet som ressurs også i denne sammenheng.

Åpningen av utstillingen på Oslo S drar i gang en rekke arrangementer land og strand rundt i tilknytning til Støyfri Dag.

Ikke alle er i samarbeid med Den Norske Turistforening. Nitten organisasjoner er med i nettverket som samarbeider om å markere Støyfri dag i Norge i 2002.

På sporet av stillheten...

heter fotoutstillingen av natur- og pressefotografen Johan Brun i Sentralhallen på Oslo S. Utstillingen er på oppdrag fra Den Norske Turistforening og Norsk forening mot støy, med bilder som bringer tankene hen på fjell og stillhet.

24. april kl. 08.00 åpnes utstillingen av miljøvernminister Børge Brende. Åpningen er både en markering av FN-året for fjellene og startskuddet for en rekke Støyfri Dag-arrangementer rundt om i Norge. I Oslo blir det flere «Lydtrask»-arrangementer der forskjellen mellom god naturopplevelse og støy fokuseres.

Johan Brun vil være til stede under åpningen. Utstillingsarkitekt er Piotr Zamecznik. «På sporet av stillheten» skal turnere etter at utstillingen på Oslo S avsluttes, som en fortsatt markering av Fjellenes år 2002. Landstyreleder Øystein Dahle i Den Norske Turistforening holder en appell om Fjellenes år under åpningen.

Til sæters for å unngå støy

Støyfri dag 2002 er 24. april. FN-året for fjellene er det hele året. Også FN-året for kulturarv og Økoturismens år varer hele 2002.

Norske fjell, den langstrakte kysten, fri- og naturområder som vi har mer av i Norge enn de fleste andre europeiske land, gir muligheter til å hente seg inn igjen.

På pressekonferansen der planene for Fjellenes år ble presentert var miljøvernministeren og DNTs leder klart å tydelig enige om at den beste måten å verne fred- og ro-ressursene på fjellet var å bruke fjellene. Gjengrodde fjelltråkk er nå et større problem enn slitasje på naturområdene.

– Stillheten er verneverdig! sa generalsekretær Øystein Dahle i DNT. Han roste nok en gang miljøvernministeren for å ha tatt hand i hanske mot liberalisering av reglene for motorstøy i fjell og utmark. Det hadde vært pinlig om FN-året for fjellene skulle druknet i støy fra snøscootere...

DNT satser på markering av Fjellenes år med en rekke arrangementer i 2002.

Regionfelt

Østlandet (RØ)

bygges ut for 1,9

milliarder kroner.

Hærens del av

Forsvarets innsats-

styrke, FIST-H, vil i

fredstid ha RØ som

hovedbase.

Rena får FIST-H

Den nye innsatsstyrken er prioritert etter terrorangrepet 11. september. Styrken ble skissert i Storting melding 45 sist sommer. FIST-H inngår i trønderstyrken, men den hurtige reaksjonsstyrken på 700 befal, vervede og mannskaper på beredskapskontrakt kommer fra Telemark bataljon. Styrkene etableres raskt, og med frister 1. juli 2002 og 2003, men først i 2005 tas de operative anleggene i Regionfelt Østlandet i bruk.

Det går fram av gjennomføringsproposisjonen for Forsvaret, St.prp. nr. 55. som ble lagt fram fredag 5. april. Her heter det om Regionfelt Østlandet: «Feltet vil først og fremst bli brukt til å øve an-

grepoperasjoner med skarpskyting, manøvrering og samvirke mellom enheter fra ulike våpenarter.»

Norsk forening mot støys hvitbok om utbyggingen av Regionfelt Østlandet kvalitetssikres nå. Hvitboka peker på flere svakheter i planer og konsekvensutredninger. Det er lagt opp til høyere aktivitetsnivå og mer skyting enn Stortinget opprinnelig aksepterte. Hvor stor støyplage lavfrekvent støy påfører naboen til øvingsfeltet, er heller ikke tilstrekkelig utredet. Kommunestyret i Åmot har flere ganger takket enstemmig nei til å få RØ til sin kommune, uten at det er tatt hensyn til.

Norsk forening mot støy takker sine støttespillere:

REDUSER STØYEN

STØYDEMPING

UNNGÅ BRÅK!

SPESIAL PRODUKTER SØR

38 01 55 94, post@spesialprodukter.no, www.spesialprodukter.no

Boks 544 Høyden, 1522 Moss
Tlf. 69 26 70 00 Faks 69 25 48 00
E-post: kaefer@kaefer.no www.kaefer.no

Støy?
Ikke noe problem, kontakt oss og vi løser ditt problem

Brüel & Kjær

Brüel & Kjær Norge AS
Postboks 80, 1371 Asker. Tlf. 66 77 11 50
e-mail: akustikk@bksv.no web: www.bksv.no

Lyd- og støymålere for alle behov!

Norsonic

Postboks 24, 3421 Lierskogen
Tlf.: 32 85 89 00 Fax: 32 85 22 08 info@norsonic.no www.norsonic.no

KAN BESTILLES PÅ WWW.STOYFORENINGEN.NO

For informasjon se www.soundear.dk

SoundEar®

– Se hvor høy støyen er

Innføringskurs for Støyhåndboka
holdes på bestilling over hele landet. Tlf. 56 52 04 60.

kilde

Kilde Akustikk AS www.kilde-akustikk.no

Statkraft Grøner

Akustikk/støy/vibrasjon
Forenebuvn.11. Pb.400, 1327 Lysaker
Tlf. 67 12 8000, fax 67 12 58 40
jaa@statkraftgroner.no

MULTICONSULT har et av Norges største og ledende fagmiljø innen akustikk, støy og vibrasjoner.

TJENESTER:

- Støy og vibrasjoner fra samferdsel, industri/offshore
- Bygningsakustikk
- Elektroakustikk
- Lydmålinger
- Kurs/foredrag

Kontaktperson: Ståle Otervik. Tlf.: 22 51 51 55

Ropet til russen

Mutt Aiello

I all beskjedenhet rundet Mutt Aiello 70 like før jul, og gratuleres her. Noe av det morsomste underveis var å få journalister i NRK til å gaule russerop.

Neste år feirer Norsk forening mot støy sitt 40-års jubileum. Modige Mutt har vært med nesten hele tida. «Støysaken» var hovedsaken for Mutt i disse tiårene, og er fortsatt en viktig del av Mutts liv som aktivist. I årene som leder av Norsk forening mot støys servicekontor ble det etter hvert mange saker: Kampen mot nattflyging og flystøy.

Fokus på vegtrafikkstøy da Grunnlinjen gjennom Oslo ble planlagt. En rekke engasjementer for å skjerme grønne boligområder. Bekjempelse av industri- og næringsstøy i boligstrøk. Selvforsvar mot skytestøy fra forsvarets skytefelt og mange skytebaner landet rundt. Støyforskriften på 90-tallet. Strevet med å få stat, fylkeskommune og kommune til å ta alvorlig det ansvaret de er pålagt, og koordinere seg.

Norsk forening mot støy feirer 40 neste år. Mutt Aiello har spilt en sentral rolle i de fleste år av foreningens historie.

– Jeg har lært mye av å være aktivist, og har vel aldri sluttet med det, sier hun. Hun har aldri vært medlem av noe politisk parti. Fortsatt er det støysaken hun først og fremst brenner for.

Russeropet

Morsomst var det likevel den gang hun fikk seriøse dagsnyttjournalister til å brøle russerop på NRK-nyhetene. Mutt husker ropet ennå:

«Hysj, hysj, russ, vær stille som mus.

List deg forbi din nabos hus

Fyll din mage med bringebærbrus.

Husk å dempe musikken ned

Ellers bærer det galt av sted... om natten».

Norsk forening mot støys vennlige henstilling ble fra russens side – som ventet – ikke tatt stille opp. Russefeiringen er ikke støyfri ennå. To dager etter Støyfri Dag går startskuddet for en kakofoni av bråk og festgny fra 8000 russ bare i Oslo, med åpningsfest på Tryvann.

Forsvaret mot påførte våkenetter og andre forstyrrelser fra russen er ikke slutt ennå. Aftenposten bringer foruroligende signaler om at russen anno 2002 bråker mer enn noen før dem. Russe bussene blir utviklet til støymonstre med høylyd-stereo til titusener av kroner. Her er på plass å snakke om at noen lever fett på andres lidelser. Stone Audio i Bærum leverer 60 høyttaleranlegg til russebusser i år, og har bestilling fra neste års russ på 84 høyttaleranlegg.

«Bø!» til de døve

Kanskje må vi få Mutt på barrikaden igjen, med samme iver som da hun tok initiativet til at miljøvernminister Gro Harlem Brundtland fikk «Snegleprisen». Mange miljøaktivister så framtida lyst i møte da Harlem Brundtland ble miljøvernminister. Tida gikk, ingenting skjedde, og håpet om at noen tok stålhånd i hanske med en del sentrale miljø saker svant.

Da hadde Mutt fått nok. Støyforeningen tildelte miljøvernminister Gro Harlem Brundtland Snegleprisen for utsøkt sendrektighet. Harlem Brundtland ble snurt og fornærmet, og nektet å ta imot. Enkelte myndighetspersoner, enten de er sjef for russ eller regjeringer, blir slik når støysaken kommer på bordet: Helt utrolig døvhørte...

SJEKK HJEMMESIDENE!

Støyfri dag genererer aktiviteter en rekke steder i Norge. Støymåler'n, nyhetsbrevet til Norsk forening mot støy, ligger også på nett med en oppdatert liste over tid og sted for de ulike arrangementene – i den grad arrangørene har fortalt oss alt.

Utfyllende informasjon finnes tildels også på de enkelte organisasjonenes nettsteder. De sentrale samarbeidspartnere, med URL til hjemmesidene, er listet under. Flere av organisasjonene har egne fylkes- og lokallag som også har egne hjemmesider. Da kan informasjonen ligge der, og kan letes opp via sentralorganisasjonens hjemmeside.

Den Norske Turistforening
www.turistforeningen.no

Forum for miljø og helse
www.fmh.no

Framtiden i våre hender
www.fivh.no

Gamlebyen beboerforening
www.geocities.com/gamlebyposten

Hørselshemmedes Landsforbund
www.hlf.no

Miljøvernforbundet
www.miljøvernforbundet.no

Norsk Akustisk Selskap
www.akustisk-selskap.com

Norsk forening mot støy
www.stoyforeningen.no

Norsk Ornitologisk Forening
<http://folk.uio.no/csteel/nof/>

Norges Velforbund
www.velforbundet.no

Natur og Ungdom
www.nu.no

Naturvernforbundet
www.naturvern.no

Oslofjordens Friluftsråd
Oslo og Omland Friluftsråd
www.friluftsrad.no

Stopp Regionfelt Østlandet
<http://home.online.no/~edieset/>

Rett til Stillhet og Ro, Bergen

Skiforeningen
www.skiforeningen.no

Syklistenes Landsforening
www.slf.no

Trafikkaksjonen

Parat til parringsdans

Østensjøvannets venner og Norsk ornitologisk forening i Oslo og Akershus inviterer alle interesserte til en fugletur langs vannet på Verdens støyfrie dag 24. april. Østensjøvannet er et våtmarks-paradis praktisk talt midt i Oslo, med et fugleliv og et mangfold av arter som få andre steder i urbane deler av Norge.

Som en kontrast til byens ståk og larm kan vi begi oss inn i naturens verden og oppleve fuglenes våryre sang.

På denne tiden av året er fugletrekket på sitt mest hektiske. Muligheten til å få se sjeldne arter er stor. Uten at det er grunn til å tro at fuglene gjør det for å by Oslo-borgere et støyfritt alternativ ventes toppdykker, sivhøne og sothøne å være på plass på Støyfri Dag 24. april. I slutten av april er mulighetene mange for å få se toppdykkerens kåte parringsdans.

Østensjøvannet er en viktig raste- og hvileplass. Hele 209 fuglearter er registrert her. De som ønsker å bruke ørene til fuglenes vårkonsert ved Østensjøvannet møter opp ved sør-enden av vannet kl. 18.00. Turleder blir Audun Bakke.

Gjessene er på plass i Østensjøvannet. Toppdykkerne hadde muligens andre, private tiltak på gang den dagen.

Hvor, når, hva

Tid	Sted	Tittel, tema	Arrangør	Mer informasjon
22.-23.04.	Oslo. Bussrute nr. 20 og 37	Send et Hjelp bussen fram-postkort til Oslos miljøbyråd	Østkanten naturvernforbund	www.naturvern.no
23.-24.04.	Hotel Bristol, Oslo	Miljøkonferanse 2002	Vegdirektoratet	
24.04.	Oslo S (sentralhallen), fra kl. 07.30	«På spor av stillheten»-åpning	Samarrangement	www.turistforeningen.no
24.04.	Akershusutstikkeren	Lydcruise	Samarrangement	www.stoyforeningen.no
24.04	Frammøte Oslo S kl. 16.00	Lydtrask i bydel Gamle Oslo,	Samarrangement	www.stoyforeningen.no
24.04	Østensjøvannet kl.18.00	Lydtrask	Samarrangement	www.stoyforeningen.no
24.04	Munkerudkleiva 1 kl 18.30	Lydtrask langs Ljanselva	Samarrangement	www.stoyforeningen.no
24.04	Stortinget	Hvitbok om Regionfelt Østlandet overleveres	Samarrangement	www.stoyforeningen.no
25.04	Rena	Folkeaksjonen SRØ årsmøte	Folkeaksjonen Stopp Regionfelt Østlandet	
05.05	Oslo rådhus	Groruddalshøring	Samarrangement	www.stoyforeningen.no

En rekke andre arrangementer vil finne sted flere steder i landet. For ajourført liste: www.stoyforeningen.no.

TIL:

B-økonomi

Returadresse:
Norsk forening mot støy
Storgt. 23 C
0184 Oslo